

Wileńska Gazeta HARCERSKA

Pismo młodzieży polskiej na Litwie

Dodatek do "KURIERA WILEŃSKIEGO"

Październik 1994 r.

Rok II, nr 5

Czy harcerstwo na Litwie zdało swój egzamin?

Mija właśnie 5 lat, odkąd na Litwie odrodziło się polskie harcerstwo. 5 lat to niewiele, to dopiero początek. Ale właśnie ten początek był bardzo ważny. Ważniejszy niż czasami myślimy. Przysłowie mówi wszak: "czym skorupka za młodu nasiąknie...". Dziś radując się tym skromnym jubileuszem chcielibyśmy podziękować wszystkim, którzy przez te 5 lat byli z nami.

Kiedy w 1989 r. tu na Litwie ludzie zaczęli zrywać krepujące ich więzy, kiedy zaczęły odradzać się różnorodne organizacje, idee, ruchy pojawiło się też harcerstwo. Dla wielu zapaleńców z pomocą pośpieszyli harcerze z Polski. Brakowało wtedy wszystkiego, oprócz chęci i wiary. Mocnej wiary w sens i sukces przedsięwzięcia.

Z największą, trudną do przecenienia pomocą, pośpieszył nam wtedy Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej. Wiele drużyn, rzesze harcerek i harcerzy służyło nam pomocą w szkoleniach, organizowaniu biwaków i obozów, pomagało zdobyć sprzęt turystyczny. Uczono nie tylko technik harcerskich. O wiele ważniejszy był osobi-

(Dokończenie na str. 6)

Dar Pamięci

Ten dzień, jak żaden inny, skłania do skupienia myśli. Z twarzy ludzi, spotykanych przy mogiłach najbliższych, można wyczytać, że wszystkich łączy poczucie wspólnoty. Wspominając nieobecnych, tęskniąc za tymi, którzy zmarli tak niedawno, że czas nie zaleczył jeszcze blizn, myślimy o trwaniu i przemijaniu.

Nie znamy sposobu na przemijanie. Od zarania dziejów ludzkość snuła marzenia o nieśmiertelności. Najpiękniejsze mity i legendy wiążą się właśnie z buntem przeciwko śmierci.

Uczą pokory wobec praw natury — zrozumienia, że nie możemy zostać na ziemi tak długo, jakbyśmy chcieli, ale możemy uczynić swoje życie Życiem Godziwym.

Nikt nie odchodzi zupełnie. Zmarli żyją w naszych uczuciach, w pamięci, w tym, co pozostaje z ich ziemskiego trudu. Odchodząc zabrali jakąś część naszego Życia, nas samych. Za ich starania i miłość, jaką nas otaczali, możemy ofiarować tylko jedno — pamięć.

Zdolność do pamiętania i przechowywania wspomnień jest jednym z istotnych darów przynależnych człowiekowi. Trudno wyobrazić sobie życie, odarte nagle ze wspomnień.

W Dniu Zmarłych spotykamy się na cmentarzach, wspominamy tych, których już wśród nas nie ma. W zakamarkach pamięci pojawiają się obrazy rzeczy już dawno minionych.

Zmarli są dla nas takimi, jakimi ich zapamiętaliśmy. Te fotografie, przechowywane w pamięci, to bezcenny skarb. Żyją w nas na co dzień, wyrażając się w trudnych chwilach, gdy tak potrzebne by było wsparcie bliskich. Każdy z nas ma swoją sagę rodzinną.

W Dniu Zmarłych odwiedzamy także groby ludzi,

których nie znamy. Zapalamy znicze na opuszczonych mogiłach.

Jesienne liście, spadające na cmentarze, każą myśleć o przemijaniu. Nas też kiedyś nie będzie. Co pozostawimy po sobie, jaki ślad w pamięci innych?

Nasz cytat

Nie możesz wciąż chodzić w fartuchu czy kombinezonie. Nie możesz być człowiekiem, dla którego jedynym tematem zainteresowań, rozmów, działań jest praca — chociażbyś nawet był jak najbardziej w nią zaangażowany. Musisz mieć czas na odpoczynek i na świętowanie.

Bądź gościem. Przychodź, gdy cię zaproszą na swoje święto. Zachowuj się wtedy, nie jak w pracy, nie śpiesz się. Jedź nie po to, żeby się nasycić. Pij nie po to, żeby się spać. Ale, aby świętować.

Bądź gospodarzem. Odbarykaduj swój dom. Zapraszaj na swoje święta. Niech twoje mieszkanie zamieni się w salę gościnną. Przygotuj stół odświętny. Rozmawiaj nie po to, żeby załatwić sprawę, ale po to, aby powrócić do ogólnoludzkich spraw, które tak jak i siebie interesują innych. Świętuj. Bądź człowiekiem.

ks. Mieczysław MALIŃSKI

Kronika wydarzeń

8.IX.94 r. Rada drużynowych ZHPnL. Zostaje ustalony plan pracy na najbliższy rok.

9-10.IX.94 r. Urodziny Turgielskiej DH-rek "Chinki". Na zabawę przybyli harcerze z Wilna i okolic. W tym samym miesiącu obchodziła swe urodziny "Piątka" i drużyna męska z Rudzisk.

16-18.IX.94 r. VII Zlot ZHPnL w Lazdienai z okazji 5-lecia odrodzenia organizacji. Gościliśmy drużyny skautów litewskich. Ogółem biwakowało około 100 osób.

27.IX.94 r. Uroczyste obchody w drużynach harcerskich 55-lecia założenia Szarych Szeregów.

27.IX.94 r. Ryszard Tomaszewicz ze Starotrockiej DH-ny "Fenix" zorganizował w Trokach konferencję o samorządach szkolnych. Przybyli przedstawiciele ze szkół im. Wł. Syrokomli i Sz. Konarskiego oraz z Elektrenai. Była też koordynatorka Programu Inicjatywy Młodzieżowej z Fundacji Litwy Otwartej — Wioletta Toleikienė.

1-15.X.94 r. Harcerze wzięli udział w akcji roznoszenia paczek dla osób samotnych i potrzebujących. Akcję zorganizowało Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności.

7-9.IX.94 r. Ks. Dariusz Stańczyk zorganizował rekolekcje w Szumsku. Uczestniczyło około 80 harcerzy. Jednocześnie urodziny obchodzili harcerki i harcerze z Szumska oraz z 13 WDH-rzy.

13.X.94 r. Posiedzenie zarządu ZHPnL. Zatwierdzono zmiany na funkcjach naczelników i zasady oraz wyniki kategoryzacji drużyn.

14.X.94 r. Druga Rada Drużynowych ZHPnL. Zostaje wprowadzana kategoryzacja drużyn, i podział zadań na listopad, kategoryzacja składa się z trzech poziomów: drużyna "Orla", A i B. Jak na razie żadna drużyna nie dorobiła się kategorii orlej.

16.X.94 r. Msza św. w Kalwarii w 10 rocznicę bestialskiego zamordowania ks. Jerzego Popiełuszki. Odprawiają ją kapłan naczelnik ZHPnL ks. Dariusz Stańczyk.

Druga połowa października. Harcerki i harcerze wzięli udział w sprzątaniu cmentarzy i przygotowaniach do świąt na 1-go listopada.

W służbie Bogu...

Rekolekcje harcerskie to nie tylko czas poszukiwania autentycznej łączności z Bogiem, ale również możliwość spotkania na drodze prawdy i miłości prawdziwych przyjaciół.

Na zaproszenie ks. hm. Dariusza Stańczyka w dniach 7-9 października do Szumska przybyło około 80 harcerek i harcerzy z wielu drużyn ZHP na Litwie. Nigdy dotąd duszpasterstwo Związku nie organizowało podobnej imprezy, toteż jadąc na rekolekcje wielu nie wiedziało, czego się może po nich spodziewać. Data rekolekcji zbiegała się z dniem urodzin naszego kapelana, większość więc nie omieszkała zabrać kwiatów i drobnych upominków.

Życzeniom nie było końca.

Głównym jednak celem tego spotkania miała być refleksja nad swoim życiem religijnym w rodzinie i drużynie oraz przynajmniej przybliżona odpowiedź na znamienne pytanie: "nauczycielu, co mam czynić dalej?"

Modlitwa przeplatana śpiewem, szczerze dyskusje przy kominku, wspólne Msze św., konferencje poświęcone wypracowywaniu dojrzałej postawy chrześcijańskiej, zawody sportowe...

W przygotowanie programu sporo serca włożył nie tylko ks. Dariusz, ale również członkowie Szumskich Drużyn Harcerskich "Burza". Dla wielu z pewnością owe spotkanie na gruncie religij-

nym pozostanie długo w pamięci. Inna sprawa, że nie wszyscy dokładnie pojęli jego cel.

Anka WASILEWSKA

Fot. A.D.
Rys. autorka.

Zlot 5-lecia

Trzy dni wielkiej zabawy

Pewnego piątkowego wrzesniowego popołudnia pociągiem Wilno — Kowno jechało wielu harcerzy. Końcowy przystanek Lazdienai. W ciągu trzech dni miał się tam odbyć zlot Związku Harcerstwa Polskiego na Litwie. Kilku starszych pojechało wcześniej, by rozbić namioty, zamajstrować tablicę ogłoszeń, maszt i bramę, czyli dokonać tak zwanej pionierki obozowej. Pierwsze na zlocie nas powitały wilgoć i mżawka.

Wieczorem mieliśmy ognisko. Początkowo atmosfera była trochę spięta. Wielu się krepowało: na takiej imprezie byli po raz pierwszy. Jednak w końcu wszyscy się rozruszali na dobre: wspólnie śpiewaliśmy piosenki i bawiliśmy się.

W sobotę rano nikomu nie chciało się wychodzić z namiotów. Chłodno, mgła... Jednak wyboru nie było. Po śniadaniu mieliśmy apel, na którym zapoznaliśmy się z zasadami gry terenowej, właśnie ona była następnym punktem w programie zlotu.

Uczestnicy zlotu byli podzieleni na trzy patrole (po około 30 osób w jednym): terroryści, antyterroryści i górale. Gra polegała na tym, że terroryści mieli zakładników i skrywali się w lesie, antyterroryści musieli ich znaleźć i zakładników uwolnić. Górale, będący sprzymierzeńcami terrorystów, musieli antyterrorystom w tym przeszkadzać. Akcja gry odbywała się w lesie nad rzeką Brażolė. Prawie każdy "wykapał się" w ubraniu w pogoni za "wrogiem" lub w ucieczce od niego.

Pozakończeniu gry mieliśmy obiad. Każda drużyna gotowała dla siebie w kociołkach. Długo trwało mozolne rozpalenie ogniska, zagotowanie wody i spietraszenie obiadu. Zwłaszcza u tych, którzy robili to po raz pierwszy. A byli i tacy! Za to obiad smakował wszystkim bardzo i zawartość kociołków szybko

(Dokończenie na str. 6)

Spróbujcie coś zorganizować...

Pozdrowienia i najserdeczniejsze życzenia dla "Gazety Harcerskiej".

Najbardziej pociąga mnie na łamach waszej gazety kącik zagadek i krzyżówek, gdyż lubię "połamać sobie głowę". Jestem wdzięczna za te przyjemności...

Więcej to nie czytam, bo już dawno przestało mnie ciekawić "organizowane życie". Wystarczy, że byłam kiedyś pionierką. A jak zauważyłam, organizacja harcerska czymś jednak przypomina "dawną pionierską". Może wypowiadam się zbyt ostro, przepraszam, ale piszę to, co myślę i czuję.

Sama uwielbiam wesołe zabawy, towarzyskie spotkania... A tego tak brakuje.

Może spróbujecie coś zorganizować (np.: dyskotekę z "Kapelą Wileńską", konkurs "Moja ulubiona pio-

senka"...). Lubię oderwać się od codzienności, bo ta szarość naszego życia przygnębia. A ludzie naprawdę są spragnieni czegoś niezwykłego, monotonia zabija w nas to, co najlepsze, tracimy najdroższy czas.

Zyczę Wam powodzenia

OLKA

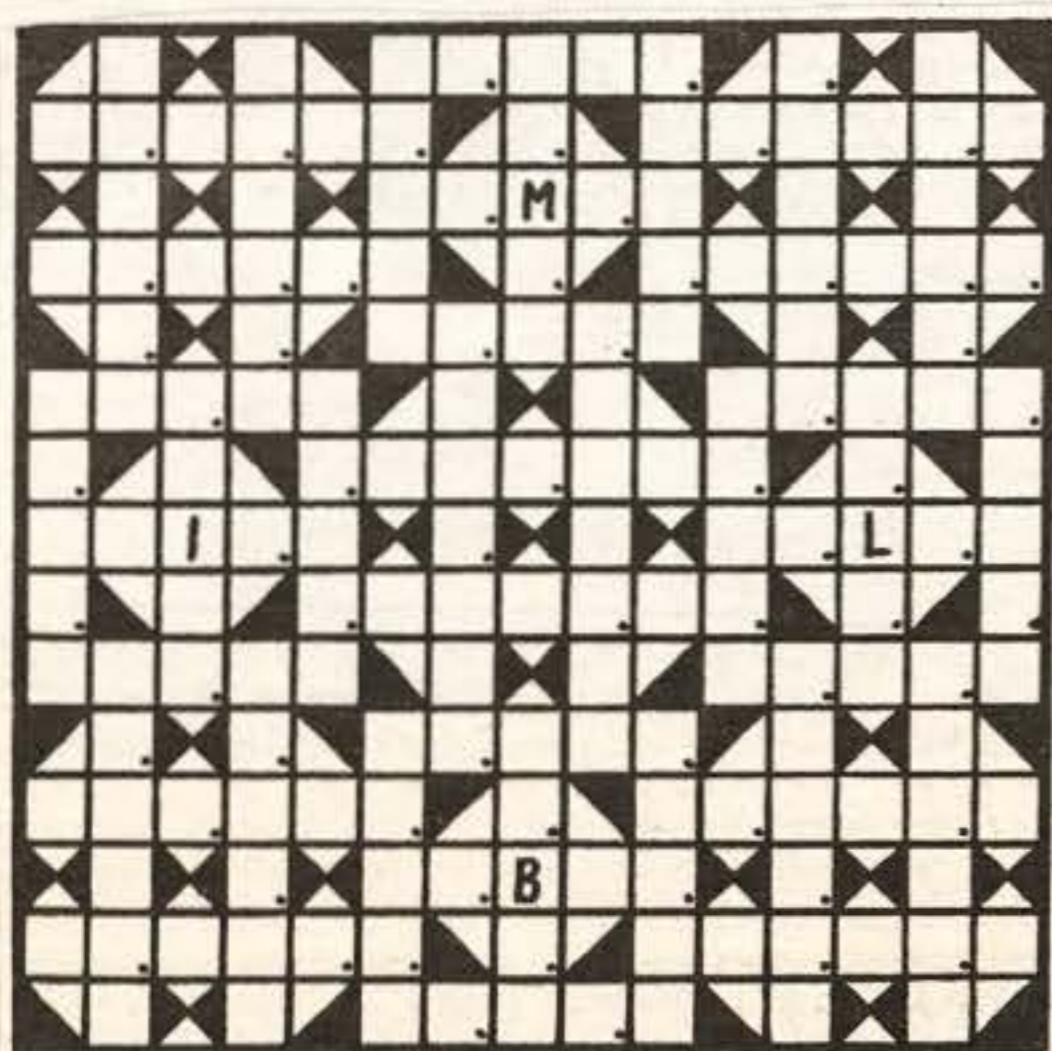
OD REDAKCJI:

Czytelniku! Czy podoba Ci się postawa "zróbcie coś, bo jest mi nudno", którą reprezentuje Ola? Czy harcerstwo rzeczywiście jest kontynuacją pionierki? Czekamy na Twe wypowiedzi!

Podczas urodzin Turgielskiej Drużyny Harcerzek "Chinki".

Fot. A. Daszkiewicz

Krzyżówka z literą

Objaśnienia wyrazów podane są w innym szyku niż kolejność wyrazów w diagramie. W pola oznaczone kropkami należy wpisać literę "a".

- opryszek, bandyta, rzeźmieszek;
- utwór muzyczny o charakterze miniatury instrumentalnej;
- kolczaste drzewo, dzięgielawa;
- nagłe wystąpienie ostrych objawów choroby;
- boczna ściana statku wodnego;
- figura w warcabach;
- inna nazwa jętki;
- kruszywo otrzymane przez sztuczne rozdrobnienie kamieni naturalnych;
- człowiek wyrażający jakąś teorię;
- naczynie dla atramentu;
- wystawianie się na pośmiewisko;
- prostokąt o równych bokach;
- ule z pszczołami;
- powieść A. Głowackiego;
- pozioma opora, osnowa;
- wynik działalności literackiej;
- element mechanizmu obrotowego;
- obsunięcie się czegoś po gładkiej powierzchni;
- bardzo aktywny pierwiastek chemiczny;
- osłania od przodu stan kolanowy;
- często tworzy kożuch na wodzie;
- naczynie stołowe głębsze od talerza;
- gołąb z grupy mewek;
- szef administracji ogólnej powiatu;
- czasami większa niż życie;
- wymuszanie czegoś przez groźbę;
- chroniona roślina z rodzin złożonych;
- dowódca małego statku wodnego;
- ogół treści w utworze;
- rytmiczne bicie serca;
- bardzo żywy taniec rosyjski;
- odpady obróbki drewna;
- afrykańska krwio pijna muchówka;
- dolna część twarzy;
- wolne, nie obsadzone stanowisko;
- wycieczka, podróż, migracja;
- jednostka zajęć studenckich;
- człowiek bardzo ubogi.

Ułożył Antoni BARTOSEWICZ

Quiz: Kto, Co lub Kiedy?

Proponujemy ci dziś nową rodzaj zabawę. Zastanów się, wybierz jedną z trzech odpowiedzi i przyslij do nas.

Sabotaż

1. Kapeć filcowy, zakładany na buty, często używany w muzeach.
2. Urządzenie w tartaku przesuujące drewno.
3. Zamierzona dezorganizacja pracy, celowe uszkodzenie maszyny, urządzenia.

Saga

1. Duży gliniany garnek.
2. Literacka kronika dziejów rodu lub bohatera.
3. Gatunek palmy.

Satyna

1. Kochanka szatana, wiedźma.
2. Tkanina o jednej stronie powierzchni błyszczącej, jednej matowej.
3. Cienka, wiotka nitka.

Scheda

1. Spadek, dziedzictwo.
2. Wiązka siana przystosowana do krycia dachu.
3. Żółty ser szwajcarski o ostrym smaku.

Sekret

1. Zespół muzyczny grający na sześciu instrumentach.
2. Zboczenie seksualne.
3. Wytrawne wino niemieckie.

Silos

1. Pogodzenie się z losem.
2. Zbiornik do przechowywania zboża.
3. Starobabiloński bóg urodzaju.

Skat

1. Człowiek pokrzywdzony.

2. Złośliwy duszek z legend germańskich.
3. Śląska gra w karty.

Sycerz

1. Artysta lub rzemieślnik rzeźbiący w drewnie.
2. Tłumacz snów.
3. Jeden z rycerzy okrągłego stołu.

Sopran

1. Firma produkująca proszek do prania.
2. Najwyższy głos kobiety.
3. Półprodukt do produkcji sztucznego kauczuku.

Speleolog

1. Specjalista od leczenia nieprawidłowej wymowy.
2. Przyrząd nawigacyjny używany do określenia pozycji okrętu.
3. Badacz jaskiń.

Spisa

1. Lista postulatów wyłożona do podpisu przez obywateli.
2. Rzeka w Jugosławii.
3. Dzida używana przez Kozaków zaporskich w XVII w.

Stalag

1. Niemiecki obóz dla jeńców wojennych.
2. Metalowy słup podtrzymujący walący się strop budynku.
3. Obraz przedstawiający robotnika przy pracy.

Subiekt

1. Człowiek sprawiający ciągłe sobie i innym kłopoty.
2. Sprzedawca w sklepie, ekspedient.
3. Przyrząd do wytwarzania bzdurów.

Podziękowanie

Związek Harcerstwa Polskiego na Litwie dziękuje panu Franciszkowi Herzogowi z USA za dar w postaci 100 USD na rozwój drużyn zuchowych działających na Litwie.

Pogłótkujmy

Konto

Pewien bogaty przedsiębiorca otworzył w banku nowe konto i wpłacił na nie X litów, która to kwota była liczbą całkowitą. Jego druga wpłata także była liczbą całkowitą Y. Wartość każdej następnej wpłaty była sumą dwóch poprzednich wpłat. Dwudziesta wpłata wynosiła równo milion litów.

Jakimi liczbami były X i Y?

Hipotezy

Oto zadanie, które przypomina tego legendarnego węża, który sam siebie zjadał od ogona — traktuje ono bowiem tylko o sobie samym:

Hipoteza pierwsza: hipoteza druga jest fałszywa, a hipoteza trzecia jest prawdziwa.

Hipoteza druga: hipoteza czwarta jest prawdziwa, a hipoteza szósta jest fałszywa.

Hipoteza trzecia: hipoteza czwarta jest fałszywa, a hipoteza piąta jest prawdziwa.

Hipoteza czwarta: hipoteza druga i szósta obydwie są prawdziwe.

Hipoteza piąta: hipoteza pierwsza jest prawdziwa, a hipoteza druga jest fałszywa.

Hipoteza szósta: hipoteza czwarta jest fałszywa, a hipoteza piąta jest prawdziwa.

Co najmniej jedna z tych hipotez jest prawdziwa. Które są fałszywe?

Czytelniku!

Nagrody książkowe za prawidłowo rozwiązane zadania w poprzedniej "G. H." otrzymują:

Antoni Bartosewicz z rejonu wileńskiego

- Beata Dulko z Wilna
- Justyna Gryszun z Wilna
- Loreta Krukowska z Wilna
- Wiesława Małyszko z Wilna
- Janusz Raczynski z Wilna
- Bożena Saletis z Wilna
- Iwona Stankiewicz z Wilna
- Zofia Stankiewicz z Trok
- Adam Waško z Wilna

Należy je odebrać w ciągu 2 tygodni od dnia ukazania się gazety. W dalszym ciągu prosimy o krótką ocenę artykułów. Za nadesłane dotąd opinie i uwagi bardzo dziękujemy.

Nasz adres: "Kurier Wileński", "Gazeta Harcerska", Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius, tel. 42-69-86.

Odbiór nagród w pokoju 1002.

Rys. W. Sakowicz

Podczas przerwy w zawodach

Podczas przerwy w meczu żużlowców, kiedy to elanik z walcem wyrównywał tor, a mechanicy sprawdzali motocykle, trener jednego z zespołów postanowił zorganizować dodatkowe "zawody" dla swych chłopców. Uczył to przede wszystkim dlatego, aby zawodnicy nie myśleli o czekającej ich walce na torze żużlowym, aby nie denerwowali się zbyt wcześnie. Te dodatkowe zawody miały ponadto wyłonić najbardziej bystrzego spośród trzech

najlepszych sportowców pierwszej połowy meczu.

Najpierw opiekun drużyny ustawił przed wybraną trójką 5 kasków: 2 niebieskie i 3 czerwone. Potem koledy zastanowił zawodnikom oczy, trener zaś każdemu z nich założył kask koloru czerwonego, a ... niebieskiego ukrył. Teraz zadał im pytanie:

— Kto z was pierwszy określi barwę kasku, jaki ma na głowie, ten zostanie zwycięzcą. Pomyślcie.

Zawodnikom odświeżono oczy.

Oczywiście, żaden ze sportowców biorących udział w tych zawodach żużlowych nie mógł zobaczyć koloru swego kasku. Jednakże widział doskonale czerwone nakrycie głowy u swoich dwóch partnerów. Ku zadowoleniu trenera po króciutkim zastanowieniu się wszyscy trzej doszli równocześnie do wniosku, że każdy z nich ma na głowie kask barwy czerwonej.

Czy potraficie odtworzyć sposób rozumowania, który doprowadził żużlowców do takiego wniosku?

Wileńska Gazeta Harcerska —

pismo młodzieży polskiej na Litwie, dodatek do "Kuriera Wileńskiego".

Przygotowali: Mariusz Gasztoł, Anka Wasilewska, Zyta Kołoszewska.

Listy kierować na adres: "Kurier Wileński", "G. H.", Laisvės pr. 60, p. 1002, 2019 Vilnius, tel. 42-69-86.